

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-săseș), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Arieșana”, „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Bereșana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstr.”, (Mercurea), „Cassa de păstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreana”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T. Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, „(Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dunăreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geojeana”, „Gloria”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Insoțire de credit”, (Vestem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Lucașfăurul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Corniara), „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoana”, „Reun. de impr. și păstrare”, (Iloa-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătămăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săseș), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercădiana”, „Silvania”, „Soimășana”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăneana”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Vitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânămărtin), „Vulturul”, (Tășnad), „Zărândeana”, „Zlăgheana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiu unui cm² câte 10 leri.

Recolta.

În coloanele Revistei noastre am căutat să ținem în curent cercurile noastre economice cu dezvoltarea sămănăturilor din Ungaria, publicând toate rapoartele economice ale ministerului ungar de agricultură referitoare la starea sămănăturilor și la prospecțiile recoltei. Am urmărit cu atențiune fazele, prin cari au trecut produsele agriculturii noastre, fiind în clar cu importanța preponderantă a producției agricole la noi, pentru toți ceilalți rami de producție și de câștig. Într-o țară agricolă, cum e Ungaria, rezultatele cultivării pământului sunt de influență hotărâtoare asupra masselor: producători și consumatori fără deosebire. Astfel e necesar în interesul și al unora și al celorlalți, ca încă din vreme să se cunoască rezultatele aproximative ale recoltei și în consecvență să se asigure fiecare, păzindu-și interesele. De sine se înțelege, că același lucru se recomandă nu numai acelor, cari stau direct în serviciul agriculturii sau cari sunt direct dependenți de aceasta, ci și tuturor acelor: indivizi singuratici sau societăți, a căror ocupațiune este în legătură cu agricultura. Comercianți și industriași mari și mici, cari își au mijloacele de producție direct sau indirect dela agricultură, trebuie — vrând-nevrând — să țină seamă de produsele acesteia, dacă vreau să trăiască și să prospereze.

Acum după ce o mare parte din sămințe sunt deja strânse de pe câmp și cantitatea ca și calitatea lor constatată, calculațiunile și prevederile — se înțelege — nu mai prea au rost, căci acum avem înainte starea faptică a lucrului. De aici înainte e hotărâtoare vechea și vecinic noua lege a ofertei și a cererii și raportul real între acestea. Precum se poate deja observă pe piețe, recolta anului acestuia în Ungaria — deși în general ceva mai bună decât cea din anul trecut — n'a adus nici pe departe împlinirea acelor frumoase speranțe legate de ea din partea producătorilor ca și a consumenților. Producătorii au așteptat cea mai mare parte înzadar ca dacă nu din prețurile mai urcate, cel puțin din abundența recoltei să-și vadă răsplătită munca, iar consumenții deasemenea s'au înșelat în așteptarea ieftinirii bucatelor.

Prețul grâului stă azi la K 20-30 pr. mm. relativ deci destul de scăzut, dar aici trebuie luat în considerare faptul, că la stabilirea acestui preț, la bursa din Budapesta, au fost până acum dătătoare de ton aproape exclusiv numai referințele noastre speciale din țară. De aici înainte va începe a se afirmă și producțiunea universală de bucate pe piețele noastre și rezultatul va fi după toată probabilitatea urcarea prețului la grâu și peste tot la bucatele de pâne. Aceasta reiese și din faptul, că morile mari din Ungaria cumpără mereu la bucate deși — precum se știe — lucrătorii de morărit sunt deja de vre-o 2 săptămâni în grevă. Dar mai lămurit se

arată acest lucru din comparația câtorva cifre cari indică producțiunea universală din acest an:

Producțiunea universală de grâu se evaluează în anul acesta la 991-36 mai mare cu 22-29 mil. măji metr. decât în anul trecut. Mai departe se cifrează:

Secara	cu 467-19	în anul trecut:	478-40 mil. măji metriche.
Orzul	" 355-25	" " "	371 68 " " "
Ovăsul	" 628-28	" " "	637 68 " " "

Astfel rezultă, ca din plusul de 22-29 mil. măji metr. la grâu să se acopere minusurile față de anul trecut

la seară de 11-21 măji metr.

" orz " 16-43 "

și ovăs " 59-40 "

E drept că la această compenzare mai vine în ajutor și recolta universală de porumb, care se cifrează în anul acesta cu cca 1.070-55 mil. măji m. deci arătând un plus de cca 98-74 mil. măji metr. față de anul expirat.

În rezumat deci grâul și porumbul cu plusurile lor de producțiune vor avea să contrabalanseze diferențele în minus la celelalte 3 soiuri de bucate amintite mai sus, prin ceea ce — în mod natural — căutându-se grâul și porumbul mai mult, prețul acestora se va urcă.

Cam acestea ar fi reflexiile cari ni-le putem face în general și foarte pe scurt din tabloul cifrelor cari arată recolta universală din acest an și concluziunile ce se pot trage din comparația lor. Aceste concluziuni — de sine înțeles — ne privesc și pe noi, căci precum am arătat și mai sus, recolta universală influențează valoarea produselor agriculturii noastre și face să oscileze prețul lor în sus sau în jos după cum va fi raportul între oferta și cererea universală de bucate.

De încheiere observăm, că conducătorii noștri români în cele economice au datorința să țină seamă de împrejurările create în urma recoltei din acest an și să servească cu îndrumări potrivite împrejurărilor și lămuriri poporului nostru dela sate. Aceiaș datorință o au — se înțelege — și băncile noastre cari mai toate vin în atingere directă cu poporul nostru agricultor, dela care în cea mai mare parte se alimentează. Să-și facă și țărani noștri mai cu stare și comercianții noștri calculii în conformitate cu stările mai generale și ținând seamă nu numai de împrejurările locale!

Cronică economică.

— Limba românească reclamată în cercuri ungurești. — Cum se sprijinește la noi literatura de specialitate — Exemple curioase.

De necrezut, nu este așa? Și cu toate acestea e adevărat! Un oarecare ministru ungar „cult“ e gata să silească pe copiii „cetățenilor ungari cu buze valahe“ să uite limba mamei lor, să nu se folosească de ea, pe când de altă parte se găesc în țara aceasta cercuri — de altfel încântate de isprăvile unui atare ministru — cari pretind cunoașterea și cultivarea limbii românești. Și se face acest lucru de cătră bărbați în toată firea de naționalitate maghiară și de sigur tot cu atâta zel de a face să progreseze țara și nația, căreia îi aparțin, ca și domnul ministru din vorbă. Sunt de-a dreptul „paradoxali“ acești oameni, cari deoparte aprobă sgomotos pe ministrul cu legea școlară distrugătoare de orice limbă afară de cea maghiară, iar de altă parte cer cunoașterea limbii românești, — de sigur cea mai puțin simpatică ministrului — chiar și dela conaționalii lor.

Oameni de aceștia minunați sunt — între alții — și conducătorii băncilor ungurești, etablate printre Români.

În ziarele și revistele economice ungurești se găesc adeseori concursuri la posturile de contabil etc. în cari cunoașterea limbii românești e o condiție sau cel puțin se zice în ele, că vor fi preferiți ceice vorbesc românește. Și să te mai miri încă de un lucru! La aceste publicațiuni pentru „român“ se folosește consecvent expresiunea „român“ și nu „oláh“ ca de obicei cu alte ocazii.

Se înțelege că nu este greu de găcit de unde atâta dragoste neașteptată de limba noastră românească! Dar nu știm ce este mai bine pentru noi? De perdut perdem oricum: și când ni-se face onoarea de a ni se respecta limba — ca în cazul acesta — și și atunci când nu ni se îngăduie să ne rugăm într-ansa la Dumnezeu, numai cât desigur în acest din urmă caz perdem mai mult. Când e vorba de câștig material nu se prea observă politica „de rassă“ la guvernanții noștri, altfel așa de intensiv urmărită la noi!

*

„Prin prezenta rog on. adm. a „R. E.“ să binevoiască a nu mai trimete la adresa mea mai mult „R. E.“. Eu n'am abonat-o

„Deoarece noi o avem la bancă, unde o putem ceti totdeauna, e superfluu a o ținea și eu“ . . .

Așa glăsuște într-o scrisoare a sa un stimabil cititor al „R. E.“, „care n'a abonat“, dar a primit fără nici o obiecțiune, aproape 7 luni organul nostru.

Astfel rezonează mulți — durere foarte mulți — dintre intelectualii noștri. „E superfluu a ținea și eu“ foaia cutare, căci o capăt și o pot ceti la bancă, la casină, sau dela cutare prieten, vecin bun, etc.

O cheltuială de K 1, zi una coroană la lună pentru un ziar și mai ales pentru o revistă de specialitate, este firește considerată la noi azi încă ca o cheltu-

ială superfluă și insuportabilă. Doar suntem toți specialiști dela roată și ne ajunge a frunzări prin ziare, iar sprijinul material să-l dea cei chemați, cari sunt totdeauna alții!

*

Nu înțelegem de ce „*Reuniunea proprietarilor de vite*” nu are decât 1 adecă un membru, cu o singură cvotă din toată Orăștia! (Vezi „*Tovărășia* Nr. 12.) Ori membri direcției nu sunt obligați, cel puțin moralmente, să semneze câteva cuote? Ne bucurăm că exemplul Orăștienilor nu a atras și dorim ca exemplul altora să îndemne pe Orăștieni.

Actele de garanție ale membrilor din direcțiune.

Băncile mari de reescont, precum este știut, nu arareori pretind dela institutele de bani mai mici, cu cari întrețin legături de afaceri de reescont, ca supra-garanție pe lângă cambiile reescontate încă și un act de garanție personală a membrilor direcțiunii.

Actele acestea de garanție, de regulă rămân la institutul creditor tot timpul cât există legătura de reescont cu institutul din chestiune.

Cum însă membri direcțiunii în multe locuri se schimbă la anumite intervaluri, după cum ajunge stăpână a institutului una sau altă grupare a acționarilor se naște întrebarea: până când au valoare actele de garanție date creditorului din partea membrilor direcțiunii unei bănci? Incetează garanția deodată cu încetarea mandatului membrului din direcțiune sau rămâne acesta și după încetarea mandatului său, un timp oarecare în obligo și până când?

Este uz, ca actele de garanție personală date de membri direcțiunii să rămână în posesiunea creditorului până se finalizează toate afacerile, cari s'au garantat cu ele, ba actele din chestiune servesc drept garanție chiar și pentru obligamentele luate de societate după încetarea mandatului membrilor direcțiunii, cari au subscris actele — întrucât nu rezultă contrarul din însuș textul actului de asigurare.

Membrii direcțiunii a căror mandat a încetat însă, pot revoca garanția (actul de asigurare) privitor la obligamentele născute după încetarea mandatului lor — prin o declarație în scris adresată creditorilor, care revocare, după primirea ei, este necondiționat validă față de creditori.

Desdaunarea pentru pagubele cauzate de armată.

Cu ocazia manevrelor militare nu odată se întâmplă, chiar și pe lângă cea mai mare precauțiune, ca trupele, ce manevrează pe câmp, să cauzeze agromilor pagube, uneori simțitoare. Sunt pagube, ce

nu se pot evita. Se calcă pășunile, fânatele, trifoaiele și alte nutrețuri; se rupe porumbul și se face imposibil vânatul pe teritoriul de vânat. Pagubele acestea însă le restituie erariul militar proprietarului sau arândatorului pământului.

Procedura este următoarea:

Constatându-se pagubă în vre-un teritoriu, comandantul trupei încearcă îndată la fața locului o împăciuire cu păgubașul și dacă aceasta reușește plătește imediat paguba. În caz contrar paguba trebuie anunțată fără amânare primăriei comunale în a căreia hotar se află pământul, prezentând în acelaș timp și libelul de dare.

Primăria comunală reacearcă cel mai apropiat comandament militar, care înainte de toate încearcă și el o împăciuire cu păgubașul-reclamant. Dacă cu acesta nu poate ajunge la înțelegere, paguba cauzată o evaluează o comisiune mixtă compusă de autoritățile civile și militare. Ca prețuitori funcționează locuitorii din comuna învecinată, cărora le ia jurământul, că vor proceda după cea mai bună a lor știință și conștiință.

Autoritățile civile le reprezintă: protopretorul cercual, direcțiunea financiară și reprezentantul comunei, pe teritoriul căreia s'a cauzat paguba. Iar autoritățile militare: ofițerul, delegat din partea trupei, care a cauzat paguba și un intendant militar.

Aceasta comisiune mixtă încă încearcă înțelegerea pe cale pacinică. Dacă aceasta nu reușește prețuitorii evaluează paguba adevărată și deplină. Despăgubirea se plătește de regulă îndată la fața locului sau pe calea protopretorului cercual.

Cheltuielile comisiunii se acopăr din veniturile cercului administrativ, de care se țin organele din chestiune.

Cheltuielile specialiștilor și prețuitorilor invitați, cad în sarcina celui cerc administrativ, care a cauzat invitarea pricepătorilor. În caz de plângere (panasz) sau delict, sau când oricare dintre părți ar cere delegarea unei comisiuni extraordinare, atunci cheltuielile comisiunii privesc pe cel ce a pierdut resp. pe cel vinovat sau partea, care a cerut benevol delegarea comisiunii.

Cheltuielile ivite cu constatarea stării sămănăturilor înainte de manevre le suportă erarul militar.

Se întâmplă uneori — prin abuz — că cheltuielile se pun în sarcina părților interesate, fiindcă protopretorul nu este aplicat a acoperi cheltuielile sale din paușalul său de drum, resp. fiindcă pentru astfel de cheltuieli nu are paușal.

Cheltuielile se pun pe nedrept în sarcina agromilor păgubiți, câtă vreme nu ei au fost cauza la delegarea comisiunii. Cheltuielile procedurii pot uneori absoarbe toată suma de despăgubire și astfel paguba cauzată tot să nu fie restituită.

La restituirea pagubelor cauzate de armată în sămănături ar trebui să se procedeze cât se poate de echitabil, pentru că nu este cu drept ca regiunile pe

unde se țin manevrele și prin aceasta se cauzează și pagube, să fie în desavantaj față de ținuturile unde peste tot nu se țin manevre.

Contra hotărârilor, prin care se fixează sau se respinge despăgubirea se poate înainta recurs în timp de 15 zile dela înmanuarea hotărârii la vice-comitele comitatens; iar contra hotărârii acestuia la ministrul pentru apărarea țării (de honvezi). În caz de recurs despăgubirea se plătește numai după aducerea hotărârii.

După ce numirea comisiei și eșirea ei la fața locului pentru constatarea pagubei, apoi rezolvarea recursului de regulă recere timp mai îndelungat, iar economului păgubaș îi cauzează și multă pierdere de vreme, mai consult este a primi împăciuirea echitabilă oferită de comandantul trupei acolo la fața locului și a nu ridică pretensiuni de despăgubire exagerate, ce nu se pot primi. Imprejurarea, că partea obligată a da despăgubirea este erarul încă nu îndreptățește pe nimeni a ridică față de el pretensiuni nedrepte.

Comisiunea mixtă constituită pentru fixarea pagubei cauzate trebuie întimpinată cu încredere și purtat de grije ca autoritățile administrative să cheme în comisiune ca pretuitori oameni conștiențioși și pricepători.

Acestea sunt informațiile și sfaturile ce se pot da economilor cu privire la desdaunările, ce le acoardă erarul pentru pagubele cauzate de armată. E bine ca ele să fie cunoscute în cercuri cât mai largi, mai ales acum când pretutindenea manevrele militare sunt în curgere, de o parte pentru a ști, ce este de făcut în caz de pagubă avută, iar de altă parte, ca poporul țaran, din o părere greșită sau lăcomie prea mare, să nu ridice față de erar pretensiuni exagerate, pe urma cărora apoi să nu se aleagă la urmă cu nici un fel de desdaunare.

Spre monopolul petrolului.

Comerțul petrolului european ajunge pe încetul în mâna alor două societăți puternice:

1. *Standard-Oil Company* din America și
2. *Koninklijke Petroleum Maatschappij*, (Societatea regală olandeză de petrol) formată original pentru exploatarea și comercializarea petrolului din Indii. Până în zilele noastre eră de mare rost și
3. *Europäische Petroleum-Union* (E. P. U.), care întruneă interesele celor mai multe societăți de petrol din Galiția, România și Rusia. Sufletul Uniunii eră *Deutsche Bank* din Berlin.

În timp ce primele două organizații sunt instituțiuni independente, formate anume și exclusiv pentru afacerile de petrol, Uniunea europeană — E. P. U. — eră formată de o serie de bănci, în frunte cu *Deutsche Bank* întrunind numai interesele de desfacere a petrolului diferitelor societăți aliate în acest scop printr'un pact foarte lax. Dată fiind eterogenitatea de interese ale diferitelor grupe și bănci, ce compuneau

organizația E. P. U. nu-și putea păstra locul ce-l aspiră în comerțul european, cu toate eforturile sale, și cu toată protecțiunea ce i-o oferiseră diferitele guverne, îndeosebi cel german. Astăzi e silită să se retragă dinaintea celor două concurențe mai puternice, mai bine organizate, mai bogate. (Uniunea abiă dispunea de 40 milioane franci capital și stoc restrâns de petrol, abiă un milion tone).

E. P. U. aveă încă mai înainte relațiuni cu firmele dependente de *Koninklijke*. În timpul din urmă apropierea a devenit și mai pronunțată, până la fuzionarea completă. Astfel *Geconsolideerde-Hollandsche-Petroleum Cgnie*, sucursala europeană a *Koninklijke-i* cumpără definitiv *Societatea Regatul Român* (finanțată de *Dresdener Schaffhausenscher-Bank*), cumpără o bună parte din acțiunile societății *Steaua Română*, de cari *Deutsche Bank* a voit să se desfacă.

În industria și comerțul petrolului românesc va predomină deci, de azi înainte, societatea regală olandeză.

În industria și comerțul petrolului din Galiția s'a ivit o luptă între societățile indigene, protejate de guvern, și între *Standard Oil Comp.* din America.

Fazele acestei lupte le vom urmări în numărul viitor, cu atât mai vârtos, că din toial luptei se deslușese strigăte după *monopolul Statului*, pentru a scăpa de monopolul privat, al societății *Standard Oil*.

Gamma.

Jurisdicțiune.

Decisiuni curiale.

De când se socotesc cele 3 luni pentru întentarea procesului cambial la cambiile protestate? Conform deciziunilor Curiei reg. de sub Nrul 1240 și 1312/1896 termenul de 3 luni pentru înaintarea acțiunii cambiale la cambiile protestate se socotește *dela ziua ridicării protestului* și nu dela scadența cambiei.

La cambiile unde s'a abstat dela protest, prin declarația „ohne Protest“, „óvás nélkül“ („fără protest“) cele 3 luni se socotesc *dela scadența*.

*

Calitatea de posesor cambial la cambiile protestate. Protestul ridicat în lipsă de plată încheie lanțul de atunci al indossamentelor. Din motivul acesta în caz de inacțiune a cambiei protestate la judecarea calității de posesor cambial, trebuie satorită îndreptățirea creditorului cambial pe baza conținutului ce a avut cambia la ridicarea protestului.

(Curia reg. sub Nr. 514/1910 dela 27 Maiu 1910).

*

Când trebuie legalizată subscrierea de pe cambie prin notar public? Prin deciziunea sa Nr. 477/1910 dela 7 Iunie 1910 Curia reg. a enunțat, că prin notar public trebuie legalizată numai semnătura provenită dela persoane oarbe.

REVISTA FINANCIARA.

Situatiunea.

Sibiu, 1 Septembrie 1910.

După toate semnele ultimo August a reclamat pe toate piețele sume considerabile. În London se așteptă într'un timp cu multă pozitivitate urcarea etalonului oficial, care astăzi este egal cu discountul particular. Dar fiindcă în aceste zile Băncii engleze i-a succed să-și procure o bună cantitate de metal galbin, se sperează din nou, că chestia urcării etalonului se va mai amâna.

În Berlin asemenea s'a urcat etalonul particular la $3\frac{5}{8}\%$, cu toate acestea situația e mai liniștită în urma declarațiilor mulțămitoare ale prezidentului Băncii imperiale făcute în ultima ședință de Consiliu.

Pe piața internă cererile de numărare au fost la ultimo mai mici, decât se așteptă, pentru că cele mai multe au căutat acoperire deja de mai înainte.

În total însă portofelul celor 2 centrale din Viena și Budapesta a crescut în săptămâna ultimă cu 69.6 milioane K, și lombardul cu 3 milioane K; iar dacă adăugem și cererile din provincie, trebuie să presupunem, că Banca Austro-Ungară a ajuns cu o sumă respectabilă în dare. Discountul particular a scăzut cu o mică fracțiune, la $3\frac{7}{8}\%$, dela $3\frac{15}{16}\%$.

SOCIETĂȚI COMERCIALE ȘI FINANCIARE.

„*Bistrițana*“, institut de credit și economii în Bistrița, a deschis, precum aflăm, o filială în opidul Rodna-veche. Conducerea filialei este încredințată dlui Dr Ioan Jarda, avocat în localitate.

AGRICULTURA.

Situatiunea agricolă.

Ultimul raport al ministerului ungar de agricultură despre starea sămănăturilor se reasumează în următoarele:

În jumătatea a doua a lui August timpul a fost uscat, călduri mari și vânturi calde. Numai prin părțile răsăritene ale țării au mai căzut ici-colea ploi mai mari sau mai mici. Seceta și căldurile înăbușitoare au influențat în mod nefavorabil sămănăturile, ce se mai află încă pe câmp, împedându-le în dezvoltare și coacere. Ba în urma timpului acestuia uscat s'au mai înmulțit și șoarecii de câmp într'o așa măsură, că prin multe locuri pagubele cauzate de ei sunt simțitoare. Și în fine tot din cauza secetei au suferit și lucrările de arătură cari aveau a se execută în timpul acesta.

În ținuturile, în cari lipsa de umezeală n'a fost prea simțitoare, acolo sămănăturile sunt în bună stare și promit. De altă parte timpul acesta uscat a fost binevenit pentru adunatul și imblătitul bucatelor de pâne și în genere a acelor sămințe, cari sunt ajunse la seceriș. Aceste lucrări s'au putut îndeplini cu multă ușurință. În curând imblătitul va fi terminat peste tot locul în țară și vom avea date pozitive despre recolta acestui an, care așa de mult promitea!

În amănunte se constată următoarele:

Porumbul în general a rezistat destul de bine până acum căldurilor și secetei din timpul din urmă. Urmări rele mai vrednice de luat în seamă se înregistrează numai cam de pe șesul Ungariei. Că seceta n'a stricat prea mult porumbului, aceasta este a se aserie împrejurării, că chiar și în timpul acesta din urmă uscat și secetos, nopțile au fost de regulă destul de răcoroase și astfel roua de dimineața a mai înviorat puțin câmpul. Prin acele părți ale țării, unde n'au prea lipsit ploile, pe acolo porumburile sunt frumoase și promit o *recoltă bună*, pe alocurea chiar *foarte bună*. Seceta și căldurile au influențat mai nefavorabil, mai ales sămănăturile din locurile mai năsipose precum și în genere sămănăturile mai târzii de porumb. La acestea cocenii au început a se usca până când încă tuleiele nu erau dezvoltate și astfel le-a stricat în mare parte. Cu toate acestea până acum în cele mai multe părți speranțele unei recolte mulțămitoare se susțin.

Teritoriul cultivat anul acesta cu porumb în Ungaria este cam de 4.301,141 jug. catastrale, iar recolta medie de porumb după datele de până acum — se poate evalua la 11.08 mm. pro jugăr. Astfel recolta generală de porumb ar fi în anul acesta cam de 47.68 mil. mm. față cu 41.11 mil. din anul trecut. Între comitatele cu o recoltă medie de 11.08 mm. pro jugăr sau și peste media aceasta se găsesc și următoarele comitate cu populațiune românească: Bihor, Arad, Torontal, Bistrița-Năsăud, Ciuc, Făgăraș și Sibiu.

Cartofii deasemenea au fost în parte nefavorabil influențați de timpul uscat și de căldurile mari din urmă. Cu toate acestea acolo unde cartofii n'au fost atacați de peronosporă sau de alte boale, au rezistat de regulă destul de bine secetei. Cartofii timpurii se scot acum și recolta este mulțămitoare.

Teritoriul sămănat cu cartofi este de 1.052,232 jugăre și recolta generală se poate evalua cam la 48.32 milioane mm. deci în mediu cam 45.92 mm. pro jugăr.

Legumăriile și în genere plantele de grădină au suferit mult în urma secetei și nici ploile din zilele trecute nu le-au fost suficiente pentru a se reculege pe deplin.

Păstăioasele acuma se culeg. Recolta e bună.

Varza nu stă rău, dar reclamă ploaie. Prin unele locuri se aud plângeri de stricăciuni de insecte.

Tutunul promite o recoltă mulțămitoare mai ales în ce privește calitatea.

Napii de zahăr și cei de *nutreț* încă au fost împedecați în dezvoltare de timpul uscat. Foile de pe pământ au început a se usca.

Nutrețurile mâiestrite în a doua resp. a treia coșitură au dat rezultate bune. Mai ales calități excelente. Luncile de coasă au dat otavă destulă și de o calitate ireproșabilă. Pășunile — în urma secetei — sunt cam uscate.

Viile promit numai o recoltă slăbuță în urma stricăciunilor peronosporiei și multelor stricăciuni cauzate prin gheață. Căldurile din timpul din urmă au pricipit coacerea *poamelor* de iarnă și au ridicat calitatea lor acolo, unde n'au fost atacate de vermi. Recolta de poame va fi în genere slăbuță.

CRONICA.

Rugare. Redactorul responsabil al revistei noastre absentând cu începere dela 1 Septembrie a. c. timp mai îndelungat din Sibiu, pentru evitarea întârzierilor rugăm ca toate scrisorile și manuscrisele, anunțurile etc. destinate pentru revistă să se adreseze exclusiv: Redacțiunii „Revistei Economice“, Sibiu — Nagyszeben și nu personal redactorului nostru.

Un congres al însoțirilor din Austria se va ține la 14 și 15 Septembrie a. c. în Viena. Programul congresului este din cele mai interesante și figurează ca conferențieri o serie de somități pe terenul cooperăției. Se va pune în discuție: despovărarea pământului, chestiunea prosperității satelor și o mulțime de alte chestiuni în legătură cu însoțirile.

Informațiuni privitoare la congresul central: „Verband landwirtschaftlicher Genossenschaften in Oesterreich“ (Wien, I. Schauflegasse Nr. 6). Taxa de participare la congres este K 12.

„Asociația“ de mai sus aranjază în tot anul cursuri speciale pentru însoțiri; în anul 1911 cursul se va ține în lunile Ianuarie—Aprilie, la care se primesc anunțări de acum.

Intr'un număr viitor sperăm a putea da informații mai amănunțite asupra acestor cursuri, de cari ar fi consult să se intereseze și cercurile băncilor noastre, mai ales acum în preajma noilor mișcări, ce se proiectează prin însoțiri.

Scoala de industrie în Sibiu. Cursurile „Școlii pentru economia și industria de casă“, susținută de „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, se încep pentru secțiunea economică (de menaj) la 1 Octombrie n. și pentru cea industrială la 1 Septembrie n. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălătul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor, etc.; b) învățământ teoretic: economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut. Informațiuni se pot primi dela comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“.

Burse pentru călătorii de studiu pe seama industriașilor. Ministrul de comerț a sistematizat pentru circumscripția fiecărei camere de comerț câte o bursă de K 600, ce se acordă anual la industriași pentru a le înlesni perfecționarea în cunoștințele de specialitate prin călătorii în străinătate la marile stabilimente industriale.

Petițiile pentru obținerea unei astfel de burse trebuie adresate ministrului de comerț și prezentate până la 20 Septembrie a. c. la Camera de comerț, care le prevede cu opinia sa. Ele se fac în limba maghiară, se provăd cu timbru de K 1 și au să conțină resp. trebuie documentate: domiciliul petentului, relațiile sale familiare și de avere, ocupația sa, calificarea sa (școala), cunoștințele sale de limbă, purtarea morală, eventualele studii deja făcute și distincții ob-

ținute, precum și planul amănunțit al călătoriei în caz de acordare a bursei. Asemenea este a se indica în petiție dacă petentul a satisfăcut deja obligamentului său militar și dacă primirea sa într'o fabrică sau atelier din străinătate este dinainte asigurată. Petentul trebuie să se oblige mai departe, că se va reîntoarce în patrie și-și va valida aici cunoștințele câștigate; în caz contrar bursa trebuie restituită. Pentru minoreni trebuie să primească garanția aceasta tatăl sau tutorul petentului. Ceice încă nu sunt liberi de serviciul militar nu pot conta la bursă.

În ținuturile locuite de poporul nostru sunt următoarele camere de comerț și industrie:

Arad, pentru comitatele: Arad, Bichiș, Cenad și Hunedoara.

Brașov, pentru comitatele: Brașov, Făgăraș, Sibiu și Târnava-mare.

Cluj, pentru comitatele: Alba-de-jos, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălăgiu, Solnoc-Dobâca, Târnava-mică și Turda-Arieș.

Oradea-mare, pentru comitatul: Bihor.

Murăș-Oșorheiu, pentru comitatele: Ciuc, Odorheiu, Murăș Turda și Treiscaune, și

Timișoara, pentru comitatele: Caraș-Severin, Timiș și Torontal.

Indemnăm stăruitor pe tinerii noștri industriași să petiționeze după astfel de burse. Poate *exceptional* să se acorde și la Români.

Înscrierile la Academia veterinară din Budapesta pe anul școlar 1910/1911 se fac dela 1—8 Septembrie a. c. În timpul dela 9—15 Septembrie a. c. poate încuviința înscrierea corpului profesoral al academiei în urma unei cereri făcută în scris. Dela acest termen până la 1 Octombrie a. c. se mai pot face înscrieri numai cu încuviințarea ministrului de agricultură. După 1 Octombrie înscrierea ulterioară nu mai este îngăduită. Înscrierea la cursurile academiei veterinare se face exclusiv pe baza testimoniuului de maturitate (bacalauriat) dela un gimnaziu sau școală reală.

Cursurile academiei veterinare țin 4 ani. Agonomii diplomați, dacă au și atestat de maturitate, pot absolva academia și în 3 ani.

Taxele de înscriere sunt K 5 pro semestru, taxa cursurilor K 30 pro semestru.

Petițiile pentru scutirea de taxe și acordarea de burse de stat, provăzute cu testimoniu de maturitate trebuie adresate ministrului de agricultură pe calea rectoratului academiei.

Agentură poștală nouă s'a deschis la 1 crt. în *Egrespatak* (Aghereș, com. Sălăgiu) pentru aceasta comună, apoi comunele Fetindia (Gurzófalva) și Panit (Szilágypanit), pusta Miczepatak și cătunele Nyires și Vig-György.

Importanța asigurării pentru familie. Raportul oficial al oficiului de asigurare din Elveția asupra societăților de asigurare particulare din această țară are ca motto următoarea enunțare a scriitorului social-politic francez E. Cheysson: „La véritable unité sociale, ce n'est pas l'individu, mais la famille. De sa solidité on de ses défaillances dépendent la prospérité ou la décadence des peuples“ adică: „adevărată unitate socială nu este individul, ci familia. De

soliditatea sau de slăbiciunile ei depinde prosperitatea sau decadența popoarelor” și apoi continuă:

„Individul, dispăre, familia rămâne. Dacă acestea sunt adevărate, atunci statul, societatea omenească au nu are interes, ca asigurările să se desvoalte? Căci puține instituții sunt, cari ca și asigurările cu diferiții săi rami, să fie atât de acomodate a griji de familie, de această moleculă a statului. Abstragând chiar de marile binefaceri ale asigurărilor în caz de moarte preatimpurie a capului familiei, în caz de nenorociri, incendii etc., deja faptul asigurării și al prevederii dovedite prin aceasta constituie un însemnat moment etic care nu este indiferent pentru familie și binele ei“.

O expoziție de vite de prăsilă și de mașini, unelte și produse agricole s'a deschis în 1 crt. în Cluj. Expoziția este arăngiată de „Erdélyi gazdasági egylet“, („Reuniunea agricolă ardeleană“) cu concursul reuniunilor săcuiești și al proprietarilor Săcui.

Firme insolvente.

Jurkovits János, comerciant în Orăștie.

S u m a r.

Recolta. — Cronică economică. — Actele de garanție ale membrilor din direcțiune. — Desdaunarea pentru pagubele cauzate de armată. — Spre monopolul petrolului. — **Jurisdicțiune:** *Deciziuni curiale:* De când se socotesc cele 3 luni pentru intentarea procesului cambial la cambiile protestate?, Calitatea de posesor cambial la cambiile protestate, Când trebuie legalizată subscrierea de pe cambie prin notar public? — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Societăți comerciale și financiare:* „Bistrițana“. — *Agricultură:* Situațiunea agricolă. — **Cronică:** Rugare, Un congres al însoșirilor din Austria, Școala de industrie în Sibiu, Burse pentru călătorii de studiu pe seama industriștilor, Inscrierile la Academia veterinară din Budapesta, Agentură poștală nouă, Importanța asigurării pentru familie, O expoziție de vite de prăsilă și de mașini, unelte și produse agricole. — Firme insolvente.

Nr. 860/1910.

CONVOACARE.

În sensul §§-lor 23 și 25 din statute membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ se convoacă la

Adunarea generală ordinară,

în Dej, în zilele de 18 și 19 Septembrie n. 1910.

Programul adunării:

Ședința I.

Duminecă, în 18 Septembrie n. la orele 10^{1/2} a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Inscierea delegaților prezenți ai despărțămintelor.
3. Raportul general al comitetului central.
4. Alegerea comisiilor pentru:
 - a) examinarea raportului general;
 - b) cenzurarea socotelilor anului 1909 și a proiectului de budget pe anul 1911;
 - c) inscierea membrilor.

5. Alegerea unei comisii pentru candidarea președintelui, vice-președintelui și a membrilor comitetului central pe un nou period de trei ani.
6. Prezentarea eventualelor propuneri*).
7. Conferința d-lui Dr. E. Dăianu despre Vasile L. Baron Popp.

Ședința II.

Luni, în 19 Septembrie n., la orele 10 a. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiei pentru examinarea raportului general și propunerile acestei comisii:
 - a) adunarea generală să ia act cu aprobare de cuprinsul raportului general al comitetului central;
 - b) să deie expresie durerii sale pentru pierderea membrilor decedați dela ultima adunare generală încoace;
 - c) să aleagă pe d-l V. Stroescu de membru onorar al Asociațiunii;
 - d) alte propuneri ale comisiei examinătoare în legătură cu raportul general al comitetului central.
2. Raportul comisiei pentru cenzurarea socotelilor pe anul 1909, a proiectului de budget pe anul 1911 și propunerile acestei comisii:
 - a) adunarea generală să aproabe darea de seamă a comitetului central despre gestiunea financiară a anului 1909 și să deie comitetului central absolut pentru această gestiune;
 - b) să aproabe proiectul de budget pe anul 1911;
 - c) alte propuneri ale comisiei examinătoare.
3. Raportul comisiei pentru înscrierea de membri.
4. Alegerea președintelui, vice-președintelui și a membrilor comitetului central pe un nou period de trei ani.
5. Fixarea locului pentru adunarea generală viitoare.
6. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal.
7. Închiderea adunării generale.

Sibiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la 17 August 1910.

Iosif Sterca Șuluțu m. p., **Oct. C. Tăslăuanu** m. p.,
președint., secretar.

Contabil caută post.

Un contabil cu praxă veche, care posedă limbile română, maghiară și germană caută post la vre-o bancă mai mare. Informațiuni se pot cere dela redacțiunea acestei reviste“.

Nr. 153 (3—3)

Direcțiunea.

*) Eventualele propuneri au să fie înainte, în scris, președintelui „Asociațiunii“, (Sibiu, str. Șaguna, Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 29—31 August 1910.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, . . . scut. de dare	112-25	112-50
—	" " Cor.	92-10	92-30
1/2	Impr. cu premii à 100 fl.	81-20	81-50
—	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	230-50	229—
4	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	162-50	161-50
3	Oblig. de regaliu croato-slavone " " "	76-15	78-75
4 1/2	Oblig. rurale ungare	100-25	100—
4	" " rurale croato-slav.	92-85	93-25
4	" " " " " " " " " " " " "	95—	94-50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc. de dare	93-90	94—
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	93-90	94—
4-2	" " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	97-75	97-75
4-2	" " argint April-Oct.	97-75	97-75
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	174-25	175—
4	" " 1860 à fl. 100—	236—	239—
—	" " 1864 à fl. 100—	329-50	330—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	116-35	116-50
4	" " Cor. " " " " " " "	93-85	94—
3 1/2	" " de invest. " " " " " " "	83-80	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91-70	92—
5	" Viena	102-10	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	120-85	—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95-75	95-50
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95-60	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini . . .	98-95	98-95
4	" " " " 50 ani în coroane	99-95	99-95
4 1/2	Banca comerț. ung. Pesta în fl.	100-50	100-50
4	" " " " " in cor.	93-50	93-50
4 1/2	Obl. com. "banca ung. Pesta cu 10% premie	102-75	103-75
4	" " " " repl. 60 ani	93-25	93-50
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	93-50	93-50
4	Obl. com. " " " " in cor.	93—	92-25
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	109—
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	93-05	93-70
4	Banca hipotecară ungară în cor.	99-75	99-75
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	93-50	93-50
4	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	—	108—
5	"Albina", Sibiu	—	101—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	—	99—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu,	100—	100—
4	" " " " " " " " " " " " "	93—	93—
4 1/2	" " " " Brașov	100—	100—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu,	100-25	100-25
4	" " " " " " " " " " " " "	93-50	93-50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din		
	1880 à fl. 100	303-50	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din		
	1889 à fl. 100	286-50	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot.	254-75	254—
2	" " " sârbesc à frs 100—	118—	118—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	304-50	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	33-20	32-50
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	531-75	542—
—	Buda, comuna à fl. 40—	—	—
—	Pálffy, à fl. 40—	265—	280—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	67-25	68-50
—	" " ungară, à fl. 5—	42-50	41-50
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	539—	541—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	13-40
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	—	20—
F. Valute.			
	Galbini imper. pr. bucată	11-40	11-43
	20 franci aur	19-10	19-12
	20 marce aur	23-53	23-52
	Sovereigns pr bucată	24-04	—
	Ruble hârtie per bucată	2-55	2-55
	100 Marce hârtie	117-65	117-65
	100 franci hârtie	—	95-40
	100 lire hârtie	94-85	94-80
	100 lei hârtie	—	95-65

Bursa de București.

Cursul din 31 August 1910.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei 102-1/4
" " " " 274 " " 1890, 4%	"	95-1/4
" " " " 180 " " 1898, 4%	"	92—
" " " " seria A. și B. din 1905, 4%	"	92-10
" " " " convertită din 1905, 4%	"	92—
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	"	100-1/2
Scrisuri fonciare rurale 5%	"	99-20
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	"	88-1/2
" " " " urb București 5%	"	98-30
" " " " Iași . . 5%	"	95-75

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 31 August 1910.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde	19-80—20-35
" " Tisa	" " " " "	19-80—20-45
" " Pesta	" " " " "	19-75—20-35
" " Alba-reg.	" " " " "	19-70—20-25
" " Bacica,	" " " " "	19-70—20-30
Secară	" " " " "	14-20—14-50
Orz	" " " " "	13-40—14—
Ovės	" " " " "	15-40—16—
Porumb	" " " " "	11-90—12-10
Rapiță.	" " " " "	—
Slănină (clisă)	" " " " "	140—143—
Untură de porc B.-Pesta	" " " " "	173—174—

„AGRICOLA”, societate economică pe acții în Hunedoara—Vajdahunyad.

CONCURS.

La banca „Agricola” sunt de ocupat cu 1 Octombrie n. 1910 funcțiunile de **cassar** și **contabil al doilea**.

Cei ce doresc să ocupe vre-una din aceste funcțiuni să înainteze concursule instruite cu acte în regulă subsemnatei direcțiuni, cel mult până la 20 Septembrie n. a. c.

Dela cassar se cere cauție ori garanție de cauție corăspunzătoare. Concurenții să arete în scris felul și mărimea cauției, ce vor să o deponă.

Concurenții pentru funcțiunea de contabil să aibă cunoștințe de limbi și pregătire specială câștigată în vre-o școală comercială. Cei cu praxă sunt preferiți.

Cassarul primește în rate lunare salar anual de K 1200 și tantiemă statutară.

Contabilul primește în rate lunare salar anual de K 1440 și tantiemă statutară.

După serviciu de un an, în caz de conveniență vor fi definitivați cu drept de penziune.

Prezentarea în persoană înainte de alegere e bine primită.

Hunedoara, la 29 August 1910

Nr. 156 (1—2)

Direcțiunea.